

Кулик Е. В., Кондор М. Ю. Проблемы гуманизации технологического образования.

Раскрыты проблемы гуманизации технологического образования. Раскрыты современные методологические подходы к профессиональной подготовке будущих учителей технологий. Приведены причины современного кризисного состояния технологического образования. Показаны пути преодоления кризисного состояния технологической подготовки молодежи. Доказано, что за счет внедрения в содержание подготовки учителей технологий знаний с таких предметов как эргономика, дизайн, культура (производства, потребления, эксплуатации, утилизации и т.п.) частично возможно решить проблему гуманизации технологического образования. Показано, что эргономика должна перекрыть недостающее звено в междисциплинарных исследованиях человека о труде. Среди приоритетных заданий решения данной проблемы определено проблему анализа предмета, структуры и основных заданий эргономики в соответствии с подготовкой будущих учителей технологий. Раскрыто авторское понимание проблемы предмета, структуры и основных заданий эргономики в контексте технологической подготовки молодежи.

Ключевые слова: методология, технологическое образование, гуманизация, эргономика.

KULYK E. V, CONDOR M. YU. Problems of technological education humanization.

The problems of technological education humanization are revealed. The modern methodological approaches to the professional training of future technology teachers are disclosed. There are given causes of the current crisis state of technological education. There are shown ways of overcoming the crisis state of the youth' technological training. It has been proved that due to implementing of knowledge technologies from such subjects as ergonomics, design, culture (production, consumption, exploitation, recycling, etc.) into the content of teacher training, it is partially possible to solve the problem of the technological education humanization. It is shown that ergonomics should overlap the missing link in the interdisciplinary human studies on labor. Among the priority tasks for solving this problem is the issue of analyzing the subject, structure and basic tasks of ergonomics in accordance with the training of future technology teachers. It is revealed the author's understanding of the problem of the subject, structure and basic tasks of ergonomics in the context of technological training for youth.

Keywords: methodology, technological education, humanization, ergonomics.

УДК [37.015.3:005.32]:004

Кулінка Ю. С., Літковець О. Д., Вовк Н. В., Симонович Н. В.

ФОРМУВАННЯ МОТИВІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Неодмінною характеристикою реформаційних процесів в сучасній освіті є зростання вимог до рівня і якості освіти, її переорієнтування на безперервність, обов'язковою умовою якого є здатність людини до самоосвіти. Це стає можливим лише, якщо у структурі особистості наявна відповідна мотивація. Формування позитивної мотивації навчальної діяльності в учнів – одна з центральних проблем сучасної освіти загалом та трудового навчання зокрема. Вчителю трудового навчання важливо визначити, як через навчальну діяльність впливати на формування мотивації учнів.

Вивчення мотивів та мотивації навчальної діяльності є центральною проблемою дидактики і педагогічної психології. Розв'язання проблем, пов'язаних із пошуками прийомів підвищення мотивації навчальної діяльності є важливим в умовах сучасної технологічної освіти.

Одним із засобів формування мотивів навчальної діяльності учнів на уроках трудового навчання є використання інформаційно-комунікативних технологій, таких як – веб-квест та мультимедіа на основі педагогічного дизайну. Обґрунтовано особливості використання технології веб-квест з метою підвищення мотивації учнів на уроках трудового навчання при вивченні технології приготування їжі. Проаналізовано можливості педагогічного дизайну при проектуванні мультимедійного уроку, а також обґрунтовано особливості проектування мультимедійного уроку технології.

Доведено, що завдяки реалізації веб-квесту та мультимедіа на уроках трудового навчання в учнів посилилася активність, прагнення до пізнання та трудової активності, здійснення самостійної пізнавальної діяльності. Використання мультимедійних технологій на уроках трудового навчання дає змогу збільшити обсяг засвоєної інформації, активізувати роботу під час навчання, підвищити інтенсивність, забезпечити методичний супровід самостійної роботи тих, хто навчається. За результатами дослідження можна констатувати посилення спрямованості учнів на саморозвиток та зміни у ставленні учнів до комп'ютера, що почав використовуватись ними в якості досконалого технічного засобу для здійснення пошукової, пізнавальної та творчої діяльності та саморозвитку.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у наступності застосування інформаційно-комунікативних технологій з метою формування мотивів навчальної діяльності в основній, старшій та профільній школі, професійному навчанні та в позашкільній діяльності з трудового навчання та технологій.

Ключові слова: *мотиви, навчальна діяльність, інформація, комунікації, технології, інформаційно-комунікаційні технології, проект, портфоліо, веб-квест.*

Освітня галузь “Технологія” реалізується через інформаційно-комунікаційний компонент. Змістове наповнення освітньої галузі “Технології” має чітко виражену прикладну спрямованість і реалізується здебільшого на основі практичних методів, форм та засобів в організації занять. Використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій, як компонента в навчальний процес змінює роль засобів навчання, що використовуються під час проведення занять та сприяє мотивації навчальної діяльності учня. У центрі навчання виявляється сам той хто навчається – його мотиви, цілі, його психологічні особливості. Враховуючи, також той факт, що програмою трудового навчання передбачено дослідницьку роботу учнів, заслуговує уваги дослідження ефективності впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій у сприянні формування мотивів навчальної діяльності учнів через веб-квест та мультимедіа.

Вивчення мотивів та мотивації навчальної діяльності є центральною проблемою дидактики і педагогічної психології. На загальнотеоретичному рівні проблеми формування мотивації особистості досліджували в своїх роботах такі психологи і дидакти, як Б. Баєв, Д. Ельконін, Г. Костюк, О. Леонтьєв, І. Підласий, С. Рубінштейн та ін. Навчальну мотивацію як компонент навчальної діяльності досліджували в таких напрямках: онтогенетичному (В. Асєєв, Л. Божович, Л. Виготський, Д. Ельконін,

О. Скрипченко та ін.); діяльнісному (М. Алексєєва, Н. Зубалій, А. Маркова, М. Матюхіна, Т. Матіс та ін.); дидактичному (Ю. Бабанський, М. Данилов, А. Кузьмінський, Я. Лернер, А. Омеляненко, М. Скаткін, Г. Щукіна та ін.).

Сучасні погляди мотивації навчальної діяльності досліджено в роботах А. Вербицького, В. Вергасова, Т. Габай, О. Гребенюка, О. Дусавицького, А. Маркової, В. Мільман, В. Моргун. Зокрема, різноманітні види мотивів та їх формування у ВНЗ вивчали О. Алексюк, С. Архангельський, І. Зайцева, А. Зерниченко, В. Каган, Р. Кузовльова, В. Леонтьєв, Є. Павлютенков, Є. Спіцин та ін.

Теоретичні основи проблеми, використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі, знайшли відображення у працях таких науковців, як В. Биков, Я. Булахова, О. Бондаренко, В. Заболотний, Г. Козлакова, О. Міщенко, О. Пінчук, О. Шестопал та інші.

Сучасні науковці в галузі методики трудового навчання (І. Волощук, О. Коберник, В. Мадзігон, Г. Левченко, М. Корець, Є. Кулик, Л. Оршанський, М. Піддячий, В. Сидоренко, В. Тименко, В. Титаренко, О. Торубара та ін.) з позицій інноваційних вимог суспільства й особистості до освіти в цілому й технологічної освіти зокрема обґрунтовують державні стандарти освітньої галузі "Технологія", зміст трудового навчання в загальноосвітній школі, нову проектно-технологічну систему трудового навчання, інноваційні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології трудового навчання.

Оскільки існує прямий зв'язок ціннісних орієнтацій особистості з її мотиваційною сферою, в основу формування особистості повинні бути покладені ідеї особистісно-орієнтованої освіти, стратегічна мета якої – створення умов для розвитку й самореалізації кожної особистості, що передбачає увагу до виховання її мотиваційної сфери. Таким чином, розв'язання проблем, пов'язаних із пошуками прийомів підвищення мотивації навчальної діяльності є важливим в умовах сучасної технологічної освіти.

Мета статті полягає дослідженні використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій в формуванні мотивів навчальної діяльності в учнів на уроках трудового навчання.

Сучасні інформаційні технології суттєво змінюють роль учителя в загальноосвітній школі. Якщо раніше вчителі виконували функцію "транслятора" знань, то нині ми дедалі більше є "провайдерами" у морі інформації. Відомо, що процес навчання – це передавання інформації учню, тому популярні методики або педагогічні технології описують, як найефективніше обробляти й передавати інформацію для її оптимального засвоєння учнями.

Поняття "інформаційно-комунікаційні технології" не є однозначним. Узагалі інформаційно-комунікаційні технології можна визначити як сукупність різноманітних технологічних інструментів і ресурсів, які використовують для забезпечення процесу комунікації та створення,

поширення, збереження й управління інформацією. Нині є багато педагогічних технологій навчання, які забезпечують самостійну роботу учнів, враховуючи значні обсяги інформації, необхідність їх обробки і передачі потребує інтеграції цих педагогічних технологій з інформаційно-комунікаційними технологіями, використанням Інтернет. Під інформаційно-комунікаційними технологіями мають на увазі комп'ютери, мережу Інтернет, радіо- та телепередачі, а також телефонний зв'язок.

Інформаційно-комунікаційні технології – це не лише засоби для вивчення та перевірки засвоєння знаннєвого та діяльнісного компонентів, а й інструмент для формування мотивів навчальної діяльності учнів на уроках трудового навчання.

Засоби інформаційно-комунікаційних технологій та їх впровадження дають змогу задовольнити основні педагогічні принципи навчання, які є ключовими в формуванні мотивів навчальної діяльності учнів на уроках трудового навчання, а саме принципи: наочності, індивідуалізації, диференціації навчальних завдань, науковості, практичності, систематичності і послідовності, активного включення всіх учнів у навчальний процес, проблемності.

Виходячи з ключових принципів, які реалізуються засобами інформаційно-комунікаційних технологій у сприянні формування мотивів навчальної діяльності учнів, нами були визначенні педагогічні умови ефективної мотивації, які можуть здійснюватися на різних етапах уроку, залежно від його мети, а саме: створення атмосфери співпраці та доброзичливості; сприяння становленню адекватної самооцінки учнів, вдосконалення їх самоконтролю, самореалізації та рефлексії; комплексне використання наочності; дотримання оптимального співвідношення між вимогами до учня і його реальними можливостями; створення проблемних ситуацій у процесі закріплення знань; використання елементів цікавості та нестандартності; практико-орієнтована спрямованість навчального матеріалу; залучення учнів до активної діяльності та нові форми роботи на уроці.

Серед великого різноманіття засобів інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні мотивів навчальної діяльності, ми використали мережу Інтернет та мультимедійні засоби, що дають можливість вчителю будувати якісно по новому навчальний процес. Застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій учителем відбувається сумісно з методами навчання.

Метод навчання – взаємопов'язана діяльність учителя та учнів, спрямована на засвоєння учнями системи знань, набуття умінь і навичок. Кожен метод навчання виконує не тільки освітню, розвивальну та виховні функції, а й стимуляційну та корекційну (розвиток сприймання, мислення, уваги, пам'яті, емоційно-почуттєвої атмосфери). Тому, застосування на уроці засобів інформаційно-комунікаційних технологій вимагає використання інноваційних методів навчання, а метод веб-квесту та мультимедіа.

Веб-квест доцільно використовувати на уроках трудового навчання з метою ефективного формування мотивів навчальної діяльності учнів, що сьогодні недостатньо висвітлено у сучасній педагогічній літературі.

Проблему розробки та використання веб-квестів у навчальному процесі активно вивчають зарубіжні та вітчизняні науковці В. Dodge, Т. March, О. Гапєєва, М. Гриневич, Г. Шаматов, В. Шмідт та ін. Існує два погляди науковців на поняття веб-квесту: веб-квест освітній продукт і веб-квест як технологія. Російські дослідники Я. Биховський, А. Хуторської зазначають, що освітні веб-квести – це сторінки освітньої тематики на сайтах у мережі Інтернет, що мають гіперпосилання на інші сторінки у мережі заданої тематики. Вони слугують додатковим стимулом для індивідуалізації навчання учнів, розширюючи світогляд та збагачуючи додатковими знаннями.

Інші науковці (Н. Кононец [1], О. Осадчук [4]) розглядають веб-квест як інноваційну особистісно зорієнтовану технологію навчання, основною метою якої є самостійний пошук школярами необхідної для навчання інформації. Основоположники технології веб-квест В. Dodge [6] і Т. March [7] визначають веб-квест як дослідницьку довідково-орієнтовану діяльність, у результаті якої учні здійснюють пошук інформації, використовуючи інтернет-ресурси та відеоконференції.

У класичному розумінні *веб-квест (web-quest)* – це проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються Інтернет-ресурси. Як зазначає В. Шмідт, веб-квести – це міні-проекти, засновані на пошуку інформації в Інтернеті [5]. Завдяки такому конструктивному підходу до навчання, учні не тільки добирають і упорядковують інформацію, отриману з Інтернету, але й скеровують свою діяльність на поставлене перед ними завдання, пов'язане з навчальною діяльністю. П. Шаматова акцентує увагу на тому, що веб-квест – це захоплююча подорож в мережі Інтернет, що передбачає запити в різних пошукових системах, отримання досить великого об'єму інформації, її аналіз, систематизацію і подальшу презентацію. Н. Симонович розглядає веб-квест як інтерактивну технологію та виділяє набір навичок, що формуються в учнів на кожному етапі проходження веб-квестів [8].

Фактично, веб-квест є дидактичною структурою, в рамках якої вчитель формує пошукову діяльність учнів, задає параметри цієї діяльності і визначає її часові межі. При цьому вчитель перестає бути “джерелом знань”, створює необхідні умови для пошуку інформації, а школярі перетворюються з пасивних об'єктів навчальної діяльності в її активних суб'єктів. По суті, веб-квест є також інтерактивним процесом, у ході якого учні виявляють мотиви до самостійного здобування необхідних знань.

Розглянемо проведення веб-квесту з технології “Технологія приготування їжі”, інструкційна картка якого подана в таблиці 1.

Таблиця 1

Інструкційна картка веб-квесту з технології “Технологія приготування їжі”

Спрямованість Технологія заготівлі і зберігання продуктів		Кількість учнів 13-15	Вік учнів 14-15 років
Тип	Веб-квест	Місце проведення	
		Комп’ютерний клас з доступом до інтернет	
Завдання	<p><i>Методичні завдання:</i> формування мотивів навчальної діяльності; активізація пізнавальної діяльності учнів; розвиток комунікативних, креативних здібностей учнів.</p> <p><i>Уміння та навички, що формуються:</i> пошук, обробка та використання інформації; вміння користуватися комп’ютером, працювати з інтернет-ресурсами, створювати веб-сайт у Microsoft FrontPage, презентації у PowerPoint та буклету Publisher.</p>		
Результат	Створення локального веб-сайту у Microsoft FrontPage. Створення презентацій у рамках обраної дисципліни та загальної презентації веб-квесту. Створення рекламного буклету .		
Ресурси	Комп’ютер з мережею Інтернет		
Інтернет-ресурси	http://agrobiznes.org.ua/node/280 (консервування; способи консервування) http://kuking.net/8_261.htm (тара для консервування) http://www.sestrenka.ru/s160 (способи консервування овочів і фруктів) http://www.unlun.ru/konservuvanya (рецепти) http://vkus.by/index.php?a=118 (способи консервування) http://uk.wikipedia.org/wiki (електронна енциклопедія) http://ktoperviy.ru/eda/sposoby-konservacii-ryby.html (способи консервування) http://znaimo.com.ua/ (консервування) http://www.foto-recepti.ru/ (рецепти) http://zdorovo-tak.ru/sposoby-koservacii.html (способи консервування) http://images.yandex.ua/ (зображення) http://www.youtube.com/ (відео) http://www.smakota.org.ua/ (рецепти)		

У завданні до веб-квесту вказуються групи і ролі учасників проекту, визначаються форми представлення кінцевого результату.

Теоретики. Ваше завдання: вивчити інтернет-ресурси з теорії консервування; якість сировини для консервування; способи консервування харчових продуктів; тара та упаковка для консервування.

Інтернет-ресурси з теорії консервування: <http://uk.wikipedia.org/wiki>; <http://agrobiznes.org.ua/node/280>; http://kuking.net/8_261.htm; <http://vkus.by/index.php?a=118>; <http://zdorovo-tak.ru/sposoby-koservacii.html>

Технологи. Вам потрібно вивчити за допомогою інтернет-ресурсів історію консервування; технологію домашнього консервування; загальні прийоми консервування.

Інтернет-ресурси з технології консервування: <http://znaimo.com.ua/>; <http://ktoperviy.ru/eda/sposoby-konservacii-ryby.html>; <http://www.xliby.ru/kulinarija>

[/domashnee_konservirovanie/p2.php](#); http://kuking.net/8_261.htm; <http://www.smakota.org.ua/>; <http://www.youtube.com/>; <http://www.coolreferat.com/>

Дослідники. Вам необхідно дослідити дуже важливу тему-поживна цінність продуктів рослинного та тваринного походження, їх значення в раціоні людини; відсоток зберігаємих вітамінів та мінералів після технологічної обробки.

Інтернет-ресурси з поживної цінності продуктів рослинного та тваринного походження: <http://ua-referat.com/>; <http://max-body.ru/raznoe/spravochnaja-informacija/>; <http://ua.textreferat.com/referat-1167.html>; <http://otherreferats.allbest.ru/>; <http://womanadvice.ru/konservirovannye-persiki>; <http://www.coolreferat.com/>.

Комп'ютерний технолог. Ваше завдання за допомогою мультимедіа зробити мультимедійну презентацію.

Інтернет-ресурси з мультимедіа-презентаціями: <http://images.yandex.ua/>; <http://www.youtube.com/>; <http://video.yandex.ua/#top>; <http://gotovim-doma.ru/view.php?g=6>.

На допомогу учням вчитель дає методичні рекомендації по визначенню загальної концепції, структури, об'єму і змісту веб-сайту, а також шаблонні оформлення електронних сторінок. Рекомендується, щоб електронні сторінки відповідали наступним вимогам: містили дійсно важливу інформацію; мали якісний дизайн; передбачали зручну навігацію; біли привабливими та добре запам'ятовувалися. Анований список електронних інформаційних ресурсів, що необхідні для виконання завдання, повинен бути представлений у вигляді електронних посилань в Інтернеті.

Також сприяє формуванню мотивів навчальної діяльності використання мультимедійних технологій, що дає змогу здійснити справжній технологічний прорив в організації і практичній реалізації навчального процесу на уроках трудового навчання. Ідеї використання мультимедійних технологій передбачають вдосконалення системи управління навчанням на різних етапах уроку, посилення мотивації навчання, підвищення інформаційної культури учнів та рівня підготовки в галузі сучасних інформаційних технологій [2-3].

Проблемами впровадження мультимедійних технологій на уроках трудового навчання займаються Ю. Вороніна, М. Жалдак, Т. Коломієць, О. Моркогуз, Ю. Кулінка, О. Сидоренко, Н. Шипіцин та ін.

Завдання вчителя трудового навчання – формування особистості, здатної читати, аналізувати, оцінювати медіатекст, займатися медіаторчістю, засвоювати нові знання за допомогою медіа. Тому використання інформаційно-комунікативних технологій в навчальному процесі є актуальною проблемою сучасної освіти. До таких уроків технології ставляться певні вимоги (рис. 1).

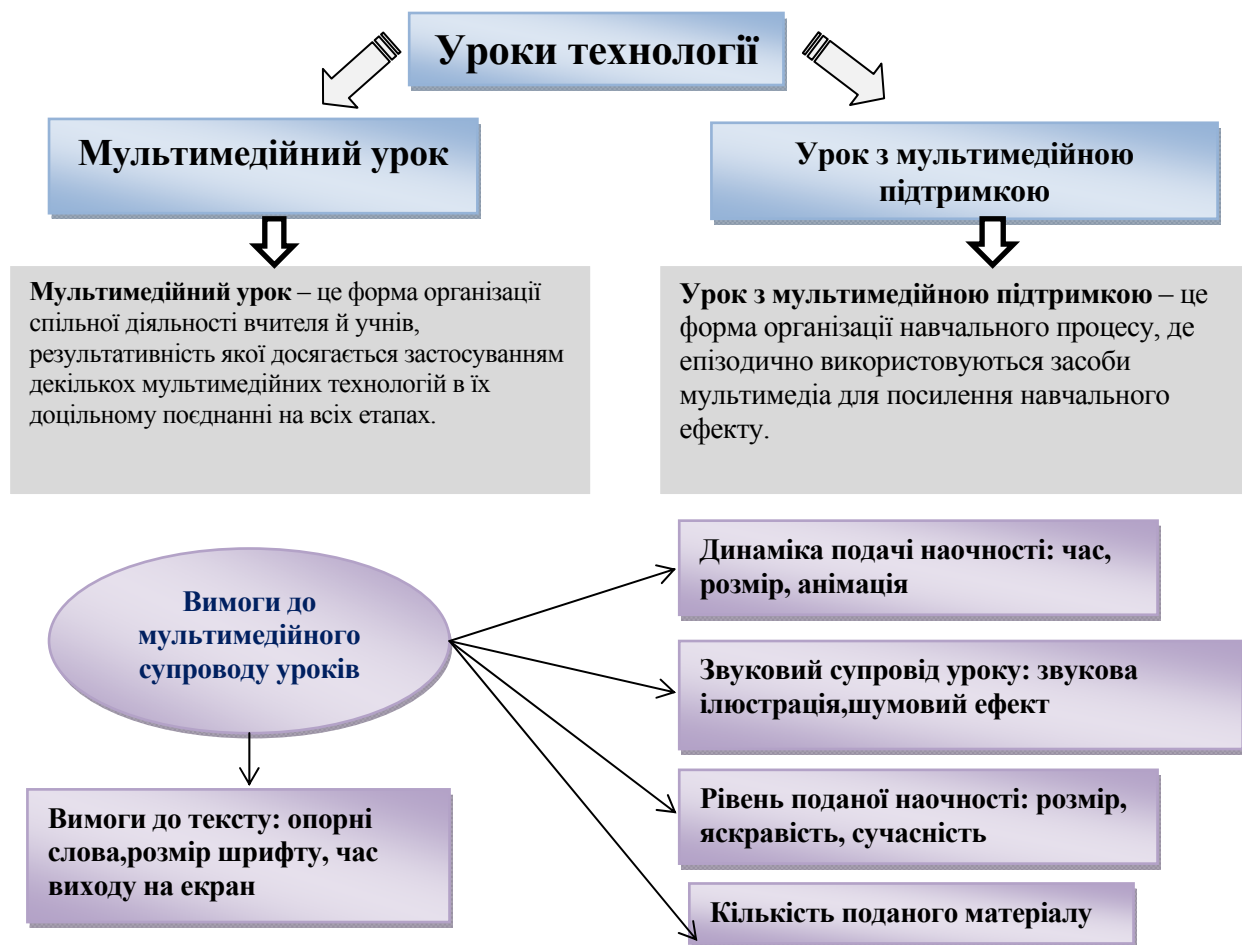

Рис. 1. Мультимедійний дизайн уроку технології

Для проектування мультимедійного уроку сучасниками запроваджено такий термін як “педагогічний дизайн”.

Термін “педагогічний дизайн” в англomовному варіанті звучить як “*instructional design*”, тобто розробка моделі, схеми, інструкції з навчання. Наукове визначення цього поняття більш широке і сформульоване А. Уваровим: педагогічний дизайн – приведенне в систему використання знань (принципів) про ефективну навчальну діяльність (учіння і навчання) в процесі проектування, розробки, оцінки і використання навчальних матеріалів.

Урок, як безпосередній інструмент реалізації основних навчальних завдань, вимагає максимально ретельної розробки. Такі поняття, як сценарій уроку, режисура уроку – у випадку використання комп’ютерів не просто новомодні терміни, а важлива складова частина підготовки.

Основна мета педагогічного дизайну – створювати і підтримувати для учнів середовище, в якому, на основі раціонального подання, взаємозв’язку і поєднання різних типів навчальних ресурсів, забезпечується психологічно комфортний та педагогічно обґрунтований розвиток суб’єктів освіти [2].

Проектуючи мультимедійний урок, учитель продумує послідовність

технологічних операцій, форми подачі інформації на екран, способи для постійного зворотного зв'язку з учнями, а також яку роль цей урок грає в системі уроків за розділом, що вивчається, або всього навчального модулю, для чого призначений цей урок: для вивчення нового матеріалу, пошуку нової інформації; для закріплення набутих знань, формування навчальних умінь і навичок; для повторення, практичного використання набутих знань, умінь і навичок; для узагальнення, систематизації, контролю знань, умінь, навичок.

На нашу думку, при проектуванні мультимедійних уроків навчальну інформацію доцільно подавати на слайдах наступним чином: Слайд 1. Назва уроку. Слайд 2. Зміст. Слайд 3. Мета та завдання уроку. Слайд 4. Розкриття змісту кожного завдання. Слайд n+. Альтернативні варіанти вирішення завдань. Слайд n+. Завдання на закріплення. Слайд n+. Обговорення помилок. Слайд n+...1. Підведення підсумків уроку з урахуванням виконання сформульованих завдань на початку уроку.

Перевірка ефективності розробленої методики впровадження інформаційно-комунікаційних технологій на уроках трудового навчання здійснювалась на основі співставлення результатів експериментальних (ЕГ – 65 учнів) і контрольних (КГ – 70 учнів) груп. Ця перевірка передбачала проведення трьох зрізів (констатувального, формувального та контрольного) за допомогою методів і розроблених критеріїв оцінювання рівня сформованості мотивів навчальної діяльності.

На основі таких критеріїв: стійкість пізнавальної мотивації, емоційне ставлення до пізнавального процесу, прагнення до здійснення пошуково-дослідницької діяльності, сформованість навичок самостійного вирішення пізнавальних завдань, активність, волеволі якості, навички рефлексії – було виділено чотири рівні сформованості пізнавального інтересу школярів – низький (емоційно-споглядальний), середній (спонукально-накопичувальний), достатній (ініціативно-репродуктивний) і високий (самостійно-пошуковий).

У результаті порівняння даних констатувального та формувального зрізів було зафіксовано значні зміни показників сформованості пізнавального інтересу в учнів ЕГ: зменшення низького рівня на 15,7%, середнього – на 25,8%, збільшення достатнього на 26%, високого – на 15,5%. У КГ зафіксовано незначні зміни у кількісних показниках: зменшення низького рівня на 4,7%, середнього – на 4%, збільшення достатнього на 5%, високого – на 3,7%. Співставляючи результати контрольного діагностування між ЕГ та КГ можна констатувати, що у КГ найбільший показник має середній рівень (45,8%), а найнижчий – високий (5,5%), що спостерігалось і в результаті констатуючого зрізу; в ЕГ найвищий показник після формувального експерименту має достатній рівень (49,9%), а найнижчий – низький – 6,9%. Ці та вищезазначені факти свідчать про значні позитивні зміни, підвищення загального рівня сформованості пізнавального інтересу учнів ЕГ порівняно з учнями КГ.

Підсумовуючи, робимо висновок, що завдяки впровадженню

розробленої методичних рекомендацій на уроках трудового навчання в учнів посилилася активність, прагнення до пізнання та трудової активності, здійснення самостійної пізнавальної діяльності. Школярі почали цікавитися технологією приготування їжі, що значно збагатило та розширило їхній світогляд, покращилася якість навчального спілкування тощо. Можна констатувати посилення спрямованості учнів на саморозвиток та зміни у ставленні учнів до комп'ютера, що почав використовуватись ними в якості досконалого технічного засобу для здійснення пошукової, пізнавальної та творчої діяльності та саморозвитку.

Отже, інтерактивна методика веб-квестів учить знаходити необхідну інформацію, здійснювати її аналіз, систематизацію і розв'язувати поставлені задачі, а використання мультимедіа дозволяють поєднувати різні види інформаційного середовища (тексти, графіку, реалістичні зображення) з діяльнісною формою навчання, що дає можливість підвищити мотивацію навчання за рахунок комп'ютерної візуалізації. Використання технологій веб-квест та мультимедіа сприяє: підвищенню мотивації навчання; формуванню інформаційно-комунікативної компетентності; усуненню психолого-педагогічних бар'єрів; підвищенню особистісної самооцінки; розвитку особистісних якостей; формуванню навичок роботи в команді; формуванню навичок публічних виступів.

Використана література:

1. *Кононець Н.* Технологія веб-квест у контексті ресурсно-орієнтованого навчання студентів / Н. Кононець // Витоки педагогічної майстерності: збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – Вип. 10. – Полтава, 2012. – Серія “Педагогічні науки”. – С. 138-143.
2. *Кулінка Ю. С.* Професійна підготовка майбутніх учителів технології до проектування мультимедійного уроку / Ю. С. Кулінка // Гуманітарний вісник ДНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”. – Додаток 1 до Вип. 5. Том III (54): Тематичний випуск “Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – Київ: Гнозис, 2014. – С. 394-401.
3. *Некрасова А. Н.* Применение средств мультимедиа на уроках / А. Н. Некрасова, Н. М. Семчук // Ярославский педагогический вестник. – 2011. – № 2. – Том II (Психолого-педагогические науки). – С. 82-86.
4. *Осадчук О. Л.* Использование веб-квест технологии в самостоятельной работе студентов педагогического вуза по дисциплинам профессионального цикла (на примере дисциплины “Введение в профессионально-педагогическую специальность”) [Електронний ресурс] / О. Л. Осадчук. – Режим доступа: <http://rudocs.exdat.com/docs/index-412213.html?page=3>.
5. *Шмідт В. В.* Технологія веб-квеста при навчанні англійської мови студентів немовних спеціальностей [Електронний ресурс] / В. В. Шмідт. – Режим доступа: <http://winner.se-ua.nei/ще26/1/10/>.
6. *Dodge B.* Some Thoughts About WehQuests [Електронний ресурс] / B. Dodge. – Режим доступа: http://webquestdsu.edu/about_webquestcs.html.
7. *March T.* Criteria for Assessing Best WehQuests [Електронний ресурс] / T. March. – Режим доступа: <http://www.bestwebquests.com/от/Бщ/matrix.asp>.
8. *Symonovych N. V.* 21 St Century Skills: Implementation Of Web-Quest Technologies In Education / N. V. Symonovych // Nauka I Studia. – NR 4 (165). – 2017. – Przemysl, 2017. – P. 23-28.

References:

1. *Kononets N.* Tekhnolohiia veb-kvest u konteksti resursno-orientovanoho navchannia studentiv / N. Kononets // Vytoky pedahohichnoi maisternosti: zbirnyk naukovykh prats Poltavskoho natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni V. H. Korolenka. – Vyp. 10. – Poltava, 2012. – Seriia “Pedahohichni nauky”. – S. 138-143.
2. *Kulinka Yu. S.* Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv tekhnolohii do proektuvannia multymediinoho uroku / Yu. S. Kulinka // Humanitarnyi visnyk DNZ “Pereiaslav-Khmelnyskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody”. – Dodatok 1 do Vyp. 5. Tom III (54) : Tematychnyi vypusk “Vyshcha osvita Ukrainy u konteksti intehratsii do yevropeiskoho osvitnoho prostoru”. – Kyiv : Hnozys, 2014. – S. 394-401.
3. *Nekrasova A. N.* Primenenie sredstv multimedia na urokakh / A. N. Nekrasova, N. M. Semchuk // Yaroslavskiy pedagogicheskii vestnik. – 2011. – № 2. – Tom II (Psikhologo-pedagogicheskie nauki). – S. 82-86.
4. *Osadchuk O. L.* Ispolzovanie veb-kvest tekhnologii v samostoyatelnoy rabote studentov pedagogicheskogo vuza po distsiplinam professionalnogo tsikla (na primere distsipliny “Vvedenie v professionalno-pedagogicheskuyu spetsialnost”) [Yelektronnyy resurs] / O. L. Osadchuk // Rezhim dostupa: <http://rudocs.exdat.com/docs/index-412213.html?page=3>.
5. *Shmidt V. V.* Tekhnolohiia veb-kvesta pry navchanni anhliiskoi movy studentiv nemovnykh spetsialnostei [Elektronnyi resurs] / V. V. Shmidt. – Rezhym dostupu : <http://winner.se-ua.nei/shche26/1/10/>.
6. *Dodge V.* Some Thoughts About WebQuests [Elektronnyi resurs] / V. Dodge. – Rezhym dostupu : http://webquestdsu.edu/about_webquestcs.html.
7. *March T.* Criteria for Assessing Best WebQuests [Elektronnyi resurs] / T. March. – Rezhym dostupu : http://www.bestwebquests.com/ot/shch_matrix.asp.
8. *Symonovych N. V.* 21 St Century Skills: Implementation Of Web-Quest Technologies In Education / N. V. Symonovych // Nauka I Studia. – NR 4 (165). – 2017. – Przemysl, 2017. – P. 23-28.

Кулинка Ю. С., Литковец О. Д., Вовк Н. В., Симонович Н. В. Формирование мотивов учебной деятельности учащихся средствами информационно-коммуникационных технологий.

Статья посвящена аспектам формирования мотивов учебной деятельности в учеников средствами информационно-коммуникационных технологий. Анализируются понятия мотива, информации, коммуникации. Рассмотрены особенности формирования мотивов учебной деятельности средствами информационно-коммуникационных технологий. Описана методика проведения исследования и поданы полученные результаты.

Ключевые слова: *мотивы, учебная деятельность, информация, коммуникации, технологии, информационно-коммуникационные технологии, проект, портфолио, веб-квест.*

KULINKA YU. S., LITKOVEC O. D., VOVK N. V., SIMONOVICH N. V. Formation of educational activity motives in practices by means of information and communication technologies.

An indispensable characteristic of the reform processes in modern education is the growing demand for the level and quality of education, its reorientation to continuity, the mandatory condition of which is the ability of a person to self-education. This becomes possible only if there is an appropriate motivation in the structure of the person. Formation of positive motives of educational activity in students is one of the central problems of modern education of the general and labor education in particular. It is important for the teacher to work out how to influence the formation of student motivation through learning activities.

The study of motives and motivation of educational activities is a central problem of didactics and pedagogical psychology. Solving the problems related to the search for methods of increasing the motivation of educational activities is important in the context of modern technological education.

One of the means for forming the motives of students' learning activities at the lessons of labor education is the use of information and communication technologies such as web quest and multimedia based on pedagogical design. The peculiarities of using Web quest technology in order to increase students' motivation at the lessons of labor training in studying the technology of cooking are

substantiated. The possibilities of pedagogical design during the design of a multimedia lesson are analyzed, and the features of the design of a multimedia technology lesson are grounded.

It is proved that due to the implementation of the web-quest and multimedia in the lessons of labor training in students, activity, the desire for knowledge and work activity, and the implementation of independent cognitive activity have intensified. The use of multimedia technologies in the lessons of labor education enables to increase the volume of the acquired information, to activate the work during the training, to increase the intensity, to provide methodical support for the independent work of those studying. According to the results of the study, it can be noted that the student's focus on self-development and changes in the attitude of students towards the computer, which began to be used as the perfect technical means for search, cognitive and creative activity and self-development.

Prospects for further research are seen in the continuity of the use of information and communication technologies in order to form the motives of educational activities in the basic, senior and profile schools, vocational training and out-of-school labor training and technology.

Keywords: reasons, educational activity, information, communications, technologies, of informatively-communication technologies, project, portfolio, web-kvest.

УДК 378.011.3-051:62/.69:53-047.42

Кучменко О. М., Немченко Ю. В.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ФІЗИЧНИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ

В роботі наголошено на необхідності розробки методики навчання загальної фізики майбутніх вчителів технологій, спрямованої на організацію самостійної роботи в процесі виконання фізичних експериментів, оскільки фізика є теоретичною базою інженерно-технічної підготовки. Виконання демонстраційних фізичних експериментів, лабораторних робіт, домашніх фізичних експериментів і спостережень, створених на основі запропонованих авторами методичних засад, сприяє міцному засвоєнню студентами курсу загальної фізики та оптимізації їх самостійної роботи.

Ключові слова: фізичний експеримент, самостійна робота, вчитель технологій, суб'єктно-діяльнісний підхід, курс загальної фізики, демонстраційний експеримент, лабораторна робота.

Євроінтеграційне спрямування розвитку України вимагає від освітньої галузі підготовки високоосвічених, духовно зрілих громадян, здатних творчо і самостійно опановувати знаннями та ефективно застосовувати їх на практиці. При цьому домінантою навчального процесу є розвиток здібностей студентів до самостійної роботи.

Таким чином, проблема подальшої розробки методики навчання фізики майбутніх вчителів технологій, спрямованої на організацію самостійної роботи студентів, залишається однією з найбільш складних і остаточно недосліджених в психолого-педагогічній науці, оскільки самостійна робота, безумовно, є важливим фактором пізнавальної